

اشاره

بررسی برنامه‌های آموزش هنر در کشورهای گوناگون، با توجه به شرایط اقلیمی و اجتماعی و فرهنگی هر یک از آن‌ها، می‌تواند مسوولان، مدیران مدرسه‌ها و دبیران هنر را در انتخاب و ارتقای راهکارهای آموزشی هنر یاری رساند. این مقاله، با توجه به تخصص و مسوولیت‌هایی که نویسندگان آن دارند، قابل تأمل و توجه است.

برنامه آموزش هنر در کشور کانادا

آمنه احمدی

فوق لیسانس برنامه‌ریزی درسی

و معاون دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی

فاطمه فلسفی

مدرس تربیت معلم

هدف کلی

دانش‌آموزان قادر به درک و ارزش گذاری آثار هنری، در طول زندگی خود باشند.

هدف‌های جزئی

- به خلاقیت‌های خود و دیگران احترام بگذارند.
- توانایی بیان اندیشه‌ها و عواطف خود را از راه زبان‌های غیر گفتاری و نوشتاری افزایش دهند.
- تأثیر هنر و هنرمندان را در جوامع و فرهنگ‌های گذشته و حال، درک کنند.
- برای آگاهی از روش‌های هنری تجربه شده، اهمیت قائل شوند.
- ارتباط بین هنر و زندگی روزانه را بشناسند.

برنامه آموزش هنر در کانادا، شامل سه جزء است که به صورت متعادل در برنامه در نظر گرفته شده، این اجزاء جدا از هم نیستند بلکه در طول برنامه به هم آمیخته اند.

۱. تولید/خلاق creative/productive

این جزء عبارت است از تحقیق و کاوش درباره چگونگی بیان و توسعه عقاید به زبان هنریک از شاخه های هنری. به این منظور، هر فعالیت باید خلاق باشد و دانش آموزان باید به طور فعال فرایند آموزش را دنبال کنند. دانش آموزان خواهند آموخت که ایده ها از کجا می آیند و چگونه می توانند به صورت مداوم و تجمعی Summative انتقال یابند.

"تأمل" بخش اساسی فرایند خلاق است که به دانش آموز اجازه می دهد، رشد خود را در کوشش های خلاق خویش ارزیابی کنند.

۲. تاریخی / فرهنگی Cultural/historical

این جزء بانقش هنر در فرهنگ و رشد هنر در طول تاریخ و عواملی که بر هنر و هنرمند تأثیر می گذارند، سر و کار دارد و شامل رشد تاریخی هنریک از اشکال هنر است. علاوه بر این، بر روی فرهنگ های معاصر که شامل فرهنگ ملی و مطالعات فرهنگی هم عرض هستند، متمرکز می شود. هدف این جزء، رشد این درک است که هنر تقریباً تلفیقی از ابعاد گوناگون زندگی برای همه مردم است.

۳. پاسخ/نقاد responsive / critical

این جزء دانش آموزان را قادر می سازد، به آنچه در محیط های هنری - که وسایل ارتباط جمعی را نیز شامل می شود - روی می دهد، پاسخ نقاد بدهند. دانش آموزان در فرایند فعالیت متقابل هنرمند و حاضران (بیننده - مستمع) بیش از مستمع، به عنوان مصرف کننده هنر شرکت می کنند. برنامه درسی پیشنهادی، فرایندی هفت مرحله ای را طی می کند تا به معلم در بحث درباره کارهای هنری کمک کند. این هفت مرحله عبارت اند از: آمادگی، احساس، توصیف، تجزیه و تحلیل، تفسیر، اطلاعات قبلی و قضاوت آگاهانه.

آموزش هنر، برای همه دانش آموزان کانادایی پیش بینی شده و شامل طیف متنوعی از تجربه های هنری است و هنرهای عمومی، سنتی، تجربی و شغلی را که باهم تشابه زیادی دارند، در بر می گیرد. تاریخ آموزش هنر مؤید آن است که آموزش هنر باید در کلاس درس صورت گیرد. به علاوه باید از تغییراتی دائمی برخوردار باشد که دامنه این تغییرات از خلاقیت صرف، به سوی تاریخ صرف و سپس علم صرف است.

این برنامه، علاوه بر داشتن مزایای سه رویکرد فوق روی مسائل زیبا شناختی نیز متمرکز شده است. هنر، «راه دانستن» بی همتایی را درباره جهان و تجربه های بشری فراهم می آورد. برای این که دانش آموزان به هدف های فوق نائل شوند، راهکارهای زیر پیشنهاد می شود:

● آموزش گرفتن اطلاعات توسط حس ها

● آموزش زبان های اساسی شاخه های هنر

● کسب مهارت های هنری در جوامع و

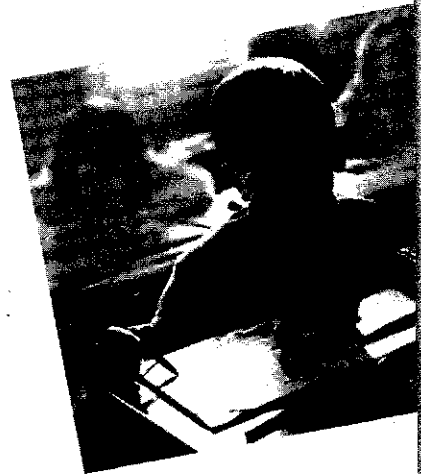
فرهنگ ها و زندگی روزانه مردم

دانش آموزان به کسب دانشی می پردازند که در طول سال ها تجمع یافته و مرکب است از اعتقادات، اصول زیبا شناختی و فرهنگ های جوامع مختلف. از آن جا که هنرمندان، متفکران جامعه انسانی هستند و ایده هایشان، به فهم هستی انسان کمک می کند، این برنامه جایی نیز برای ایده ها باز کرده است.

شاخه های هنر عبارتند از: هنرهای تجسمی، رقص، موسیقی و نمایش.

هدف های اساسی

برای رشد هدف های اساسی در هر پایه، هدف های رفتاری خاصی در نظر گرفته می شود که جزئیات آن برای هر شاخه، در برنامه درسی آن شاخه خواهد آمد. برای رسیدن به هدف های جزئی، بدنه ای از دانش و دامنه ای از مهارت ها و نگرش ها، برای زیستن در دنیای در حال تغییر لازم است. برنامه درسی هنر شامل دانش مهارت ها، نگرش در تولید، درک تصویری و ابزار فردی است. این چهار طبقه بندی در هدف های اساسی هر یک از شاخه ها لحاظ شده است.

◆ هنرهای تجسمی
تنها به جهت تاریخ
ارزشمند نیست
بلکه لازمه
تجربه های
هنرهای تجسمی،
فرایند تفکر درباره
جهان و جایگاه
هنرمند در دنیای
امروز است

این فرایند بدین معنی است که دانش آموزان را از قضاوت سریع، به سوی بیان آگاهانه که با هر یک از چهار شاخه تطبیق داده شده است، حرکت دهد.

محتوای بومی: برنامه درسی، دانش آموزان را تشویق می کند به کاوش درباره هنرهای غنی و مهیجی که در جامعه وجود دارد، بپردازند. مهم است که دانش آموزان با میراث هنری و هنر اطرافشان آشنا شوند. این امر موجب می شود، محیطشان، ارتباطات و احساساتی را که به وسیله مواد و روش ها و به شکل های مختلف هنری ابراز شده اند، شناسایی کنند. آن ها خواهند آموخت که هنرمندان با افراد، فرهنگ ها و ارتباطات جهانی و منطقه ای سروکار دارند.

مهارت های اساسی یادگیری

مهارت های اساسی یادگیری، به دانش آموزان برای یادگیری های آینده، در درون و بیرون از سیستم آموزشی کمک می کند این مهارت ها در هر ماده درسی رشد داده می شوند و مورد ارزیابی قرار می گیرند. در هر چهار شاخه برنامه آموزشی هنر (تولید خلاق، فرهنگی، تاریخی، پاسخ نقاد) بر رشد مهارت های اساسی یادگیری در محتوا و در فرایند تأکید می شود. بنابراین، ساختار برنامه درسی تلفیق مهارت های اساسی را در آموزش تشویق می کند.

این مهارت های شامل: ارتباط، تفکر خلاق و نقاد، یادگیری مستقل، ریاضی، مهارت ها و نگرش های اجتماعی و فردی، سواد فناورانه است.

ارتباط

ارتباط در آموزش هنر، به دانش آموزان اجازه می دهد که ایده هایشان را به راه های متفاوت بیان کنند. تفکر یکدیگر را درک کنند و بیاموزند و نیز درک فعلی خود را شرح دهند (مانند: کار هنری، نقش نمایشی، مصاحبه، ملاقات، بحث، خلق صدا یا نوشتن حرف ها). معلم آموزش هنر باید:

✓ به دانش آموزان سازماندهی مطالب را بیاموزد؛ از جمله، استفاده از نمودار سازماندهی شده و دیاگرام، یا تکالیفی که احتیاج به طبقه بندی دارد به آن ها بدهد.

✓ برای دانش آموزان فرصت های مناسب

فراهم آورد تا بتوانند نظرات خود را منعکس کنند (مانند سؤال، بحث، خاطره نویسی).

✓ خود را در نقش مشاهده گر، یا شنونده قرار دهد، تا دانش آموزان را برای طراحی بهتر تجربه های آموزشی آینده، یاری کند.

✓ از دانش آموزان بخواهد که از زبان ابزار (بیانی، نوشتاری، غیر بیانی) با دقت و به طور متنوع به منظور کاوش ایده ها استفاده کنند.

✓ فرصت هایی فراهم کند تا دانش آموزان به منظور قوی تر کردن درک خود از زبان، به روش های گوناگون (شنیداری، بیانی، نوشتاری) برای بیان هدف های مختلف و برای شنوندگان متفاوت، در رسانه ها توجه کنند.

ریاضی

✓ در آموزش هنر، معلم می تواند بوسیله استفاده از واژگان بصری ریاضی (مانند مربع و...) ریاضی دانش آموزان را نیز تقویت نماید.

✓ از دانش آموزان بخواهد که تفاوت کیفیت و کمیت را تجربه و درباره آن بحث کنند (مانند سه چهارم، چهار چهارم و...)

✓ فرصت هایی برای بیان اطلاعات به وسیله تولید نقشه، نمودار، جدول و طرح به منظور رشد درک دانش آموزان از این مباحث فراهم آورد.

✓ به طراحی تجربه های آموزشی برای درک بهتر مفاهیمی چون نسبت، تقارن و مساحت دست بزنند. (مانند تمرین عناصر ساختاری اسکلت حیوان، ساختمان ها و مجسمه ها).

✓ برای آن که به دانش آموزان کمک کند تا ارتباط فضایی نمای نزدیک و دور را درک و همپوشی های آن ها را برای نشان دادن مساحت کشف کنند، فعالیت هایی طراحی کنند.

تفکر خلاق و نقاد

در آموزش هنر، معلم می تواند تفکر خلاق و نقاد را با روش های زیر تقویت کند:

✓ هدایت تجربه و تحلیل تجربه های گوناگون هنری دانش آموزان به منظور عمق بخشیدن به درک مفاهیم کشف شده توسط آنان.

✓ تشویق دانش آموزان به جستجوی جانشین ها و آوردن دلیل برای تصمیم های خود (مثلاً اگر چگونگی ارائه یک ایده را به شکل دیگری تشویق کنید دانش آموزان درک محتوا را

با فکر و بصیرت همراه می کنند تا برای پاسخ های آگاهانه، اطلاع کافی داشته باشند.

✓ اجازه بدهد، دانش آموزان بیان و تفسیرهای متفاوتی ارائه دهند و پاسخ های ابتکاری را تشویق کند.

✓ فرصت هایی فراهم کند که دانش آموزان درباره تخیلات خویش فکر کنند و در تخیلات بصری خود، راه حل های مشکل را دستکاری کنند (مانند تهیه طرح یا مسأله فضایی).

سواد فناورانه:
فرصتی فراهم کند تا دانش آموزان، تمام جنبه های یک موضوع مربوط به رشد هنر و فن آوری را جستجو کنند.

شرکت دانش آموزان در فرایند تصمیم گیری؛ به دانش آموزان کمک کند تا ببینند، که چگونه ساختمان محیط بر آن ها و فعالیت هایشان تأثیر می گذارد و از آن تأثیر می پذیرند.

با ایجاد فرصت هایی، توانایی ها و آگاهی های ادراکی دانش آموزان (نظیر کشف اطلاعات بصری و تأثیر روزانه آن ها) را بالا ببرد.

✓ فراهم کردن زمان هایی برای بحث گروهی دانش آموزان، درباره مفاهیم خاصی که در آموزش هنر پیش بینی شده و آن ها آن مفاهیم را در خانه کشف کرده اند.

مهارت و نگرش های فردی و اجتماعی:
در آموزش هنر معلم می تواند این مهارت ها را به روش های زیر ارتقاء دهد:

✓ کاوش فرهنگ های گوناگون
✓ کاوش موضوعی درباره خصوصیات و تفاوت های ابزارهای هنری در جوامع گوناگون
برای تقویت درک بهتر از فرهنگ های مختلف
✓ شکل دادن و تشویق به پاسخ های خشناس و ایده ها، تفسیرها

✓ فراهم آوردن فرصت هایی برای آن که دانش آموزان، بتوانند به عقاید دیگران پاسخ دهند.
✓ به دانش آموزان اجازه دهد، در فعالیت هایی که موجب درک همدردی با دیگران را می شود، شرکت کنند (مانند کمک به افراد نابینا)

✓ راهنمایی دانش آموزان برای پیشرفت در نمایش، موسیقی و کارهای هنری

✓ تشویق دانش آموزان به استفاده از منابع داخل و خارج از مدرسه (دعوت از هنرمندان به کلاس) و بازدید از موزه ها و گالری ها و استفاده از مجلات

✓ طراحی تجربه هایی که به کاوش مستقل نیاز دارند تا دانش آموزان به سراغ فعالیت هایی بروند که کلاس درس، آن ها را فراهم کرده است.

✓ تشویق دانش آموزان به صحبت کردن درباره هنر و بیان تجربه های هنری خارج از مدرسه به منظور کشف ارتباط بین این تجربه ها و کلاس درس.

ارزشیابی

مشاهده: معلم برای ارزشیابی از هدف های اساسی باید طی مشاهده، روی ۴ نوع طبقه بندی «یادگیری دانش آموزان» شامل ادراک، تولید، درک مفهوم و ابراز فردی تمرکز کند.

ادراک Perception: برای رشد توانایی ها و علائق دانش آموزان در هنر باید توانایی «ادراک حسی» آن ها رشد یابد که حسی بینایی و شنوایی است.

توانایی های ادراکی باید به طور پیوسته با سایر هدف ها مورد ارزیابی قرار گیرند و توانایی های دانش آموزان در درک مفاهیم و ابراز لیاقت های خودشان، با استفاده از زبان هنر مشاهده شود.

روند تولید Proceduer: در هر شاخه، باید درک دانش آموز از فرایند تولید، رشد بیشتری پیدا کند. این روندها و فرایندها موجب می شوند که او قادر به خلق کارهای هنری، موسیقی و نمایش باشد.

در خلق کار هنری، انجام موفقیت آمیز تولید، بستگی به درک تولید کننده دارد. مثلاً خلق یک کار چایی در هنرهای تجسمی، درک دانش آموز را طی فرایند یک پروژه تولید مورد ارزیابی قرار می دهد.

ارزیابی می تواند به وسیله مشاهده معلم و یا بر اساس «خود ارزیابی» دانش آموزان انجام شود. **نمره دادن و گزارش:** هر دانش آموز دارای کارت هایی است که اطلاعات دقیقی برای دانش آموز و اولیا در آن فراهم شده است. این کارت ها را می توان برای ثبت در گزارش خلاصه کرد.

◆ در آموزش هنر،

معلم می تواند
تفکر خلاق و نقاد را
تقویت کند

هنرهای تجسمی:

✓ توانایی های ادراک حسی خود را رشد

اولین نگاره های تصویری روی صخره ها و دیوار غارها پدید آمدند. کارهای هنری که در طول تاریخ ثبت شده اند، بیانگر حوادث از دیدگاه های متفاوت هستند.

دهند. ✓ استفاده از زبان، روش، و مواد هنرهای تجسمی را بیاموزند.

✓ عقاید، احساسات، هویت فرهنگی، مشاهدات و تخیلات خود و سایر هنرمندان را از طریق کاربرد ابرازهای هنری کشف کنند.

ترسیم های تجسمی چشم اندازهای واحدی را بیان می کنند که مانند پنجره ای به گذشته است.

✓ نقش هنرهای تجسمی را در فرهنگ ها و جوامع گذشته و حال بیابند.

اما هنرهای تجسمی تنها از نظر تاریخی، ارزشمند نیستند بلکه تجربه های هنرهای

✓ نقش تخیلات تجسمی را در زندگی روزانه خودشان کشف کنند.

تجسمی، نشان دهنده فرایند تفکر درباره جهان و جایگاه هنرمند در دنیای امروز است. اهمیت دارد که دانش آموزان، هنرهای تجسمی را هم به عنوان

این برنامه در ۴ واحد اصلی و ۱ واحد اختیاری سازمان دهی شده است:

واحد ۱: چگونه دیدن

واحد ۲: ایده ها و الهامات

واحد ۳: حس کردن چیزها

واحد ۴: هنر و زندگی

واحد ۵: واحد وابسته اختیاری

باید دانست که هر سه جزء برنامه آموزش هنر در این واحدها به هم آمیخته اند. انجام کارهای هنری، حل مساله، کشف محیط تجسمی، توجه به کارهای هنری و آموختن درباره نقش هنرمندان در جوامع و فرهنگ ها، در هر یک از واحدها در نظر گرفته شده اند.

هنرمند و هم به عنوان بیننده تجربه کنند. به عنوان هنرمند، می توانند از فرایندها و مواد هنرهای

تجسمی برای بیان عقاید، احساسات، هویت فرهنگی، مشاهدات و تخیلات استفاده کنند و به

عنوان بیننده، می توانند ببینند که چگونه هنرمندان ایده های خود را درباره دنیا و جایگاه خویش در

دنیا بیان می کنند. در هنرهای معاصر (مانند نقاشی، معماری، کاردستی، هنرهای تجارتي،

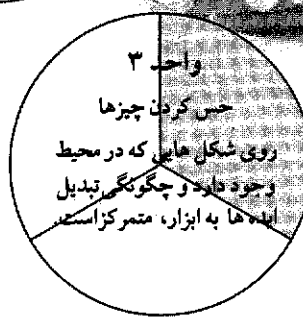
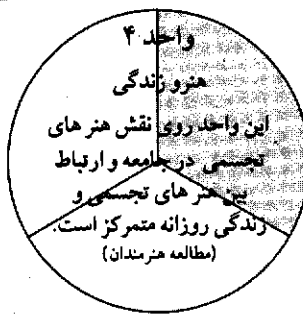
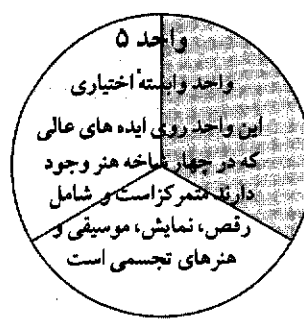
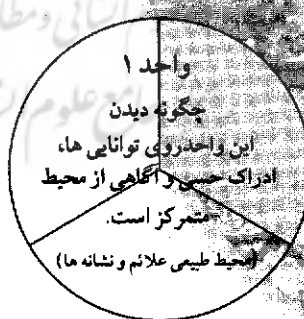
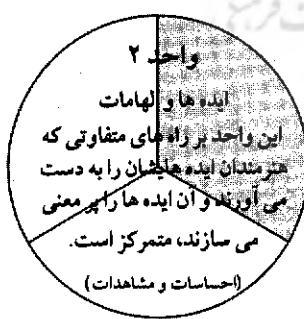
هنرهای دیجیتال و بازیافت) نظرات آن ها را درباره دنیا و هنرهای تجسمی، می بینیم. هم چنین از طریق هنرهای

تجسمی، مایه های فرهنگی را می بینیم و می شناسیم. برنامه هنرهای تجسمی فرصت هایی برای

دانش آموزان فراهم می کند تا:

برنامه آموزش هنر
در قالب شامل سه جزء
است که به صورت
متعادل در تیرتخته دن
نظر گرفته شده، این
اجزاء جدال هنر تجسمی
بلکه در طول برنامه به
هم آمیخته اند.

ایده‌ها و الهامات

ایده‌هایی که برای بیان و ابزارهای هنر ارائه می‌شوند، از منابع متفاوتی مانند تخیلات، محیط، سایر کارهای هنری، تجربه‌های شخصی و غیره نشأت می‌گیرد. در این درس، دانش‌آموز پایه اول درباره راه‌هایی که هنرمندان ایده خود را به دست می‌آورند و برای خویش معنی دار می‌سازند، می‌آموزد و از احساسات و مشاهدات خود به عنوان نقاطی برای شروع بیان هنری استفاده خواهد کرد. همچنین دانش‌آموزان، روی احساسات و مشاهدات در این درس متمرکز میشوند و ابزارهای هنری را در طول سال تمرین می‌کنند.

واحد ۱: احساسات (۲-۴ هفته)

اساس درس: دانش‌آموزان و هنرمندان، می‌توانند ایده‌هایشان را برای ابراز هنری، از هر راهی که احساس می‌کنند، بدست آورند.

منابع احتمالی	سبب‌های پیشنهادی
کتاب‌های کودکان که رنگ‌های اصلی را در تصویر و کارهای هنری نشان می‌دهند.	<p>موضوع نمونه: رنگ و احساسات</p> <ul style="list-style-type: none"> ● رنگ‌های اصلی را معرفی یا مرور کنید. ● در هفته روزهای رنگی داشته باشید تا دانش‌آموزان در آن روزها بتوانند، پوشاک قرمز، زرد و آبی در مدرسه بپوشند. ● مخلوط کردن رنگ‌های اصلی را با استفاده از رنگ‌های خوراکی آزمایش کنید. ● رنگ اصلی را روی دستمال کاغذی خیس مخلوط کنید. ● یک چرخه رنگ ساده بسازید.
شعرها یا داستان‌هایی درباره رنگ	<p>فعالیت‌های اساسی</p> <p>از دانش‌آموزان بخواهید، تا احساسات و حالت‌های مختلف عصبانیت و شادی، خستگی، آرامش و غیره را تشخیص دهند.</p>

واحد ۲: ایده‌ها و الهامات (مدت ۸-۶ هفته)

این واحد روی راه‌های متفاوتی که یک هنرمند ایده‌هایش را به دست می‌آورد و این ایده‌ها را برای خودش معنی دار می‌سازد، متمرکز است. این واحد به ۲ واحد کوچک تر «احساسات» و «مشاهده» تقسیم شده است.

رازگان و مفاهیم	هدف‌های اساسی
احساسات مشاهده تخیل محیط خط، رنگ، شکل، بافت، فرم، رنگ‌های اصلی، رنگ‌های تیره و روشن	<p>دانش‌آموزان باید:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● دید آگاهانه نسبت به جزئیات طبیعت و آنچه محیط را ساخته، پیدا کنند. ● درک کنند که ایده‌ها و بیان‌های هنری تجسم‌کننده از کجا آمده‌اند. ● ایده‌هایشان را برای ابزارهای هنرهای تجسمی سازمان‌دهی کنند و از فرایندها و موارد هنرهای تجسمی استفاده کنند. ● با هنرهای تجسمی و هنرمندان آشنا شوند. ● مهارت‌هایی را که به آنان کمک کند تا در سال‌های بعد مردم و اشیاء را به دقت مجسم کنند، رشد دهند.

مهارت های اساسی یادگیری	
شعرها، داستان ها، آهنگ ها	رشد درک دانش آموز، تا این حد که دریابد چگونه دانش در زمینه هنرهای تجسمی آفریده، ارزیابی و پالایش می شود و تغییر می یابد (تفکر خلاق و نقاد).
کتاب های کودکان	رشد تفکر تجسمی و شهودی و توانایی ارزیابی ایده ها و فرایندها، تجربه ها و هدف ها در زمینه های پرمعنی.
کارهای هنری، مجله، عکس، چرخه رنگ	رشد توانایی های دانش آموز برای رفع نیازهای یادگیری.

آموزش

مهارت های اساسی یادگیری	
اشیای متفاوتی جمع آوری کند (مثلاً ماشین). اشیا را از لحاظ خط، رنگ، بافت، شکل و فرم بررسی کند. روی اشیای انتخابی خود (مثلاً ماشین) تحقیق کند. از آنچه طی مشاهداتی آموخته، کارهای هنری بیافریند. آنچه می داند را ادامه دهد و از تصورات خود استفاده کند. به کارهای هنری که جزئیات واقعی دارند و کارهای هنری که جزئیات تخیلی دارند، نگاه کند.	رنگ های اصلی را بیاموزد. چرخه رنگ درست کند. احساسات و حالت ها را تشخیص دهد. کارهای هنری بیافریند که احساسات و حالت ها را بیان کند. نگریستن به کارهای هنری که به نظر می رسد، احساسات و حالت ها را بیان می کنند.

مهارت های اساسی یادگیری	
مجلات عکس ها شعرها و داستان هایی درباره رنگ	به آن ها عکس هایی از افراد مختلف نشان دهید واز آن ها بخواهید، حالت های افراد را تشخیص دهند (به خاطر داشته باشید که همه بچه ها یک پاسخ نمی دهند). از دانش آموزان بخواهید، برای افراد با حالت های مختلف، لباس رنگی انتخاب کنند. مثلاً اگر شخصی عصبانی است، دانش آموز لباسی را که فکر می کند او باید بپوشد، انتخاب کند. از دانش آموزان بخواهید که حالتشان را هنگام صبح که از خواب بیدار می شوند، به خاطر بیاورند. بعد برای بیان آن حالت، یک رنگ انتخاب کنند. یک عکس را رنگ کنند. از چه نوع خطوطی استفاده می کنند؟ از چه شکل هایی؟ از چه بافت هایی؟ از دانش آموزان بخواهید که به رنگ های مدرسه شان نگاه کنند. از آن ها بپرسید: چرا مدرسه با این رنگ ها رنگ شده است؟ این رنگ ها چه احساساتی در آن ها به وجود می آورند؟ از آن ها بخواهید، برای اتاق های مختلف، رنگ هایی انتخاب کنند و حالت و احساسی را که از آن اتاق دارند، به خاطر داشته باشند. از آنان بخواهید، اتاق های مختلف مدرسه مانند کلاس درس، ورزشگاه، سالن ورودی، کتابخانه و غیره را نقاشی رنگی کنند. به نقاشی هایی که به نظر می رسد حالت ها و احساسات را با استفاده از رنگ بیان کرده اند، توجه کنید. بحث دانش آموزان درباره رنگ را با استفاده از فرایند دیدگاه هنری که در این برنامه فراهم شده، هدایت کنید.
کارهای هنری اسلایدها	

فعالیت پایانی

دانش آموزان «رنگ‌هایی» را در کلاس نمایش دهند و به صورت گروهی بحث کنند که رنگ‌های متفاوت چه احساسی در آن‌ها ایجاد می‌کند.

نیم واحد ۲: مشاهده (۲.۴ هفته)

این واحد بر اساس این پرسش طراحی شده است که آیا دانش آموزان و هنرمندان می‌توانند، ایده خود را برای الهام‌های هنری، از آنچه در اطرافشان وجود دارد، به دست آورند. همچنین افرادی می‌آموزند که چگونه به وسیله مشاهده، آن‌ها را به دقت رسم کنند.

منابع احتمالی	فعالیت‌های پیشنهادی
مجلات مدل‌ها و ماشین‌های اسباب بازی شعر و داستان درباره ماشین	از دانش آموزان بخواهید، تصویر وسایل نقلیه گوناگون را جمع‌آوری کنند و با آن یک پوستر بسازند. از آن‌ها بخواهید که ماشین و وسایل نقلیه اسباب بازی را از خانه بیاورند و به خطوط، رنگ‌ها، بافت‌ها، شکل و فرم آن‌ها توجه کنند. نمایش‌هایی با وسایل نقلیه بیافرینند. داستان‌ها و شعرهایی درباره وسایل نقلیه بخوانند.
کتاب‌های مرجع وسایل نقلیه کتاب‌هایی درباره استتار حیوانات حیوانات مدرسه	فعالیت اساسی به ماشین‌های اسباب بازی توجه کنند و ببینند چه چیزهای آن‌ها با هم متفاوت است. به شکل‌های آن‌ها توجه کنند. از آن‌ها پرسید: چرا نوک موشک و جت تیز است؟ چرا شیشه جلوی ماشین کج‌تر از شیشه عقب ماشین است؟ چرا سطح وسایل نقلیه صاف است و ناهموار یا خشن نیست. از آن‌ها بخواهید به بخش‌های مختلف ماشین توجه کنند. کولژی از وسایل نقلیه با استفاده از مواد، کاغذ، نخ، استات، حلبی و غیره بسازید. درباره استتار حیوانات آموزش دهید. تصور کنید که چه وسیله نقلیه‌ای برای زرافه، خانه، گربه، سوسمار و غیره مناسب است. از دانش آموزان بخواهید که حیوان خودشان را انتخاب کنند و به دقت آن را مشاهده کنند (مستقیم یا عکس، فیلم و غیره). یک ماشین نقاشی کنید که حیوانی در آن استتار شده باشد، یک ماشین زرافه، یک ماشین گربه، یک ماشین سوسمار و غیره و سپس نمایش دهید.
مدل‌ها، جداول و عکس‌ها	فعالیت پایانی یک نمایش از عکس‌های وسایل نقلیه قدیم و جدید ترتیب دهید. دانش آموزان به صورت گروهی درباره مشاهداتشان در رابطه با وسایل نقلیه بحث کنند.

ارزشیابی

- ارزشیابی بر اساس هدف‌های هر شاخه صورت می‌گیرد. در ارزشیابی، معلم با مشاهده مهارت‌ها به ثبت توانایی‌های می‌پردازد.
- معلم باید:
- ◀ معیارهایی بر اساس هدف‌های اساسی واحد مشخص کند.
- ◀ جداول ارزشیابی را طراحی کند.
- ◀ ثبت تفصیلی انجام دهد.
- ◀ ثبت تفصیلی جمع‌آوری شده انجام دهد.
- ◀ شرکت دانش آموزان را به صورت فردی و گروهی مشاهده کند.
- ◀ درباره تجربه‌های هنری دانش آموزان با آن‌ها بحث کند.
- ◀ به ارزشیابی‌های دانش آموزان درباره تجربه‌های هنری‌شان گوش کند.
- ◀ دانش آموزان را در طی کار ارزشیابی کند.